

Eesti NSV Ministrite nõukogu 37
juunis asus Looduskaitse valitsus

Looduskaitse
raport

Jõhvi Raiooni TSN Täitevkomitee

o t s u s nr. 98

12. aprillil 1958. a. Jõhvis.

Abinõudest arheoloogiliste ja ajalooliste mälestusmärkide ning looduskaitse organiseerimiseks Jõhvi raionis.

Jõhvi Raiooni TSN Täitevkomitee läbi arutanud arheoloogiliste ja ajalooliste mälestusmärkide ning looduskaitse olukorra Jõhvi raionis, Eesti NSV Ülemnõukogu 7. juuni 1957. a. seaduse "Eesti NSV Looduse kaitse" ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määruse nr. 242 11. juulist 1957. a. Abinõudest looduskaitse organiseerimiseks Eesti NSV-s" alusel märgib: Looduslike ressursside, looduslike objektide, maastike ja loodusmälestusmärkide kaitsmine on raionis olnud seni korraldamata. Raiooni maastikulise ilu ja loodusmälestusmärkide säilitamisel esineb tõsisid puudusi, samuti arheoloogiliste ja ajalooliste mälestusmärkide kaitsmise alal. Täitevkomitee kultuuriosakonnal on olemas arheoloogiliste ja ajalooliste mälestusmärkide nimekiri, kuid ainult vähestes kohtades on sõnitud kaitsekohustused, maavalda, nad ei ole teadlikud nende territooriumil asuvatest kaitsealustest objektidest ja nende väärtustest, teades nende rikumisi. Nii näiteks paigutas Kurtna sovhoosi direktor M. J u r l i n vanaaegsele kalmule Vasaveres sigade guvelaagri. On täielikult rüüstatud silmapaistavate teadlaste hauad ja monument Kurtna kalmistusel.

Looduskaitset väärivad objektid on enamikus välja selgitamata ja kaitsekohustused nende kohta sõlmimata, mistõttu on rikutud või koguni hävitatud looduskaitset väärivaid objekte. Teila-Oru pargist on viidud Sillamäele suurel hulgal ehispuid ja põõsaid. On hävitatud raiumisega kütte- või ehituspuiduks Narva-Jõesuu elanike, kolhoosi Kodumaa ning Laagna sovhoosi poolt Utria pargist nulg, lehiseid, seodreid. Laastati ja vesti Narva suur osa Utria n.n. "tammeallee" lihtsaku mägede ilu pikub metsapunkti hobusetall ja sõnnikahunnikud.

Ehituse ja teemaanduse organisatsioonid ei ole liiva ja kruusakarjääride valikul kooskõlastanud küsimust raiooni TSN Täitevkomiteega looduskaitse seisukohalt, mille tulemusena esineb mõtlemaid looduse ilu rikumisi, nagu Jõuga Alkohooli hoone külje all Tartu

maantee ääres, Sinimägedes ja Hästtaguse vallisel, akul asuvad kruusakar-
 ,ägrid. Ra,ooni kolmes väl,aku,unenud suvituskohas: Toilas, Peipsi
 rannas ja Kõnsu järvel ei ole ra,ooni Tüitevkomitee ega ka ra,ooni
 tööstusettevõtete poolt teostatud mingisuguseid väl,ahitusi- või
 heakorrastusteid. Seetõttu suvituspaijad suvitushoos,al rüüstatakse
 ja nende loodust rikutakse.

ahina, anduse ja sportliku kalapüügi osas esineb rida pideva
 iseloomuga puudusi, nagu ahialade ebaperemehelik ma, andamine, sala-
 kättimine ja ahitähataegade mitte kinnipidamine, seda eriti Ahtme ja
 ,õhvi ümbruses, kus on uba täiesti hüvitatud põdrad, sokud ja kitsed n
 ning hävinemas hall, änes ja teder. Ra,oonis puuduvad senini ahinspoke
 tor ja koosseisulised ,ägrid, kes ahieskir,ade rikkamise vastu
 operatiivselt võitleksid.

YSÜ "Kalev" ei ole siiani organiseeritud kalakaitset, mistõttu
 esineb ,ämedaid kalapüügi määruste rikkumisi. Tegeldakse röövpüügi,
 nii näit. Kurtna järvedel püütakse võrkude ja sbaratega.

Tööstusettevõtted ei puhasta oma veiskvesi, vaid saadavad need
 Sarniku - ja Püha,õike mille taga,är,el on hävinenud vähid ega saa ,õki
 ke kudema tulla lõhed ning sinna elama asuda silmad.

Siiani on ,õhvis asutamata memoriaalmuuseum siin kestvalt
 elanud ning töötanud silmapaistvale eesti kir,anikule Eduard, Börn-
 hõole, ta ma, a on märgistamata, samuti paigutamata memoriaaltahvel
 Hästtaguse külanõukogu hoonele, kus XVIII sa.,. elas ja töötas esimene
 (ilmaliku kir, anduse alal) eesti kir,anik Friedrich Gustav Arvelius.

Poliitiliste ja teaduslaste Teadmiste tevitamise Ühing
 koolid, rahvama, ad, külanõukogud, põlluma, anduse- ja tööstusette-
 võtted ei ole siiani tegelenud looduse, arheoloogia ning a,aloo mä-
 lestusmärkide kaitse propagandaga elanikkonna hulgas. Vähe ilmub
 selle teemalisi kir, utusi ka ra,ooni a,alches "Sotsialismi Teo".

ra,ooni Millitsaorganid ei ole aktiivselt osa võtnud arheo-
 loogiliste ja a,alooliste mälestusmärkide ning looduskaitse ,ärel-
 valve teostamisest.

Looduskaitse tugevdamiseks, loodusliku, arheoloogiliste ja
 a,alooliste mälestusmärkide säilitamiseks ning kodanike kasvatamiseks
 sellele kaitsele ,õhvi Ra,oonin TSN Tüitevkomitee

o t s u s t a b :

1. Esitada Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuvalle looduskaitse
 valitsusele looduskaitse alla võtmiseks ra,oonis väl,aselgitatud
 loodusmälestusmärgid, maastiku ühiskelemendid, taimne ja looma-

liigid loetelu järgi vastavalt lisale nr. 1.

2. Keelata looduskaitse alla võetud parkides:
 - a) loomade karjatamine;
 - b) traktorite, autode ja hobusõidukite liiklemine ja parkimine väljaspool selleks ettenähtud teid ning parkimiskohti;
 - c) punde ning pöösaste rikumine ja maharaiumine;
 - d) küttesainete ja ehitusmaterjalide ladude rajamine;
 - e) ehituste plüstitamine raiooni TSN Täitevkomitee loatsi;
 - f) prügi maha panemine;
 - g) ahipidamine;
3. Kohustada parkide valda, aiaid ning linnade ja külade TSN Täitevkomiteesid, kelle territooriumil pargid paiknevad, organiseerida asutuste, ettevõtete ja koolide kaasabil parkidehooldustöid ja nende täendamist uute puudega ning piiramist hekkidega.
4. Keelata kaitse alla võetud objektide (punde, kivide, ne.) asukoha muutmine, mahavõtmine, lõhkumine ja muul viisil kahustamine.
5. Keelata ehitus- ja teemaandusorganisaatsioonidel rajamist liiva ja kruusakarjääre suurteemate besedeäärde ning elanikkonna puhkepaikadesse.
6. Hõuda VSÜ "Kalevilt" ja teistelt spordiorganisatsioonidelt koheselt alustada kala- ja vähikaitse organiseerimist.
7. Kohustada tööstusettevõtteid ja linnade kommunaalasutusi reiskvesi enne õkke lastmist puhastama.
8. Taotleda ahimanduse parandamiseks Eesti NSV Põllumanduse Ministeeriumis ahinspektori määramist Jõhvi Metsamaandi juurde ja VSÜ "Kalevi" Kesknõukogus kahe järgi koha moodustamist Jõhvi raionis.
9. Keelata ahipidamine Ahtme metskonnas ja temaga piirnevate kolhooside ja sovhooside territooriumil kolme kilomeetri kaugusel linnade piirist kus, aures ahti rõövulukitele lubada organiseeritult ning kooskõlastatult metsavalvega.
10. Kohustada raiooni aialahe "Sotsialismi Tee" toimetust, rahvamaakooli, põllumanduse ja tööstuse ettevõtteid teostama laialdast looduskaitse propagandat ja organiseerida kevadeti ärrelvalvet õitsvate ehituspunde ja pöösaste üle.
11. Pidada vahelikuks ja teha ettepanek Jõhvi Metsamaandile ette valmistada ja esitada Eesti NSV Põllumanduse Ministeeriumile materjalid Alutaguse metsade looduskaitseala moodustamiseks.

- 11. Pidades vaalikuks ja teha ettepanek Jõhvi Metsamaandile ettepanek valmistada ja esitada Eesti NSV Põllumajanduse Ministeriumile materjalid Alutaguse metsade looduskaitseala moodustamiseks.
- 12. Pidades soovitavaks suvituskohtade rajamist ja heakorrastuse arendamist Toila, Peipsi ranna ja Kurtna järvede piirkonnas.
- 13. Teha ettepanek trust "Eesti Silevkiivi" ahtkonnale organiseerida Viivikonna lahtiste kasvanduse mahaäänud maaalade tasandamist ja nende metsandamist.
- 14. Kohustada raiooni miilitsaorganeid aktiivsemalt osa võtma looduskaitse, ahi- ja kalamaanduse, Hrelvalve teostamist ning osutama senisest suuremat abi metsamaandile ja ahindusklubile ahiloomade kaitse organiseerimisel.
- 15. Võtta teadmiseks, et Eesti NSV Ülemnõukogu seadlusega 7. juunist 1967.a. "Eesti NSV looduskaitsest" on kehtestatud, et looduskaitse aluste objektide rikkumise või hävitamise eest karistatakse vabaduse kaotusega kuni kahe aastani või paranduslike töödega ühest kuust kuni ühe aastani, kui need teod ei too oma iseloomuga kaasa raskemat karistust.
- 16. Kontrolli käesoleva otsuse täitmise üle panna Raiooni TSN Täitevkomitee haridusosakonnale (sm. Sova) ja kultuuriosakonnale (sm. Ale) / m. Kairo

Jõhvi Raiooni TSN Täitevkomitee

/V. Punt. /
 Jõhvi Raiooni TSN Täitevkomitee sekretär.

Kairo, 9. juul

Jõhvi Raikonnakomitee otsuse nr 1111 1958.

Jõhvi raiooni looduskaitse objektide nimestik.

Nimetus	asukoht	Kellega sõlmitakse kaitsekohustus
---------	---------	-----------------------------------

Pargid:

Isaku end. mõisa park	Isaku k/n	Isaku sovh. direktoriga.
Isaku rahvamaa park ja Kaevumäed	"	külanõukogu esimehga.
Müetagusse end. mõisa park	Pagari k/n	Müetagusse 7-a. kooli direktoriga
Pagari end. mõisa park	"	Pagari 7-a. kooli direktoriga
Illuka end. mõisa park	Illuka k/n	Illuka 7-a. kooli direktoriga
Toila-Oru end. lossi park	Toila k/n	M. Vähma, valguriga
Ütria end. Kotsnevi park alleega	Vaivara k/n	Sinimäe sovh. direktoriga
Tammiku hiis end. mõisa pargi ja kalleega	Tammiku k/n	Tammiku kolh. esimehga.
Kukruse park lehialleega ja matmispaigaga <i>Kohtla-Jõhvi linna piirkond.</i>	Kirovi kolh. Kohtla k/n	Jõhvi alandi direktoriga
Kiikla park end. mõisa härrastemaaga (Arveliuse elukoht)	Müetagusse k/n	külanõukogu esimehga
Jõhvi end. mõisa park alleega	Jõhvi linn	Jõhvi linna TK esimehga.
Edise end. mõisa park orduossi hünustega	Jõhvi k/n	Kolh. Kirovi esimehga
Kurtna end. mõisa park	Illuka k/n	Kurtna sovh. direktoriga

1	2	3
< Apteegi mügi	Isaku k/n Isaku alev	külanõukogu esimees "oomvaru direktoriga
< järve end, mõisa parkallega <i>Kohtla järve linna piirkond.</i>	Kohtla k/n	

Fuud, puude rühmad, alised:

< Kolm mändi	Kivinõmme metskond kv. 105	Metskonna ülemaga külanõukogu esime- hega
aa. Tamm	Kuremäe klooster	sov. direktoriga
< Mänd (n.n. "ristimänd")	Iluka k/n Ra. a küla	Kiikla metskonna ülemaga
aa. Kadakad	Kiikla metskond kv. 177	Kooli juhatajaga
aa. Mänd	Ala, 68 k/n Kuru algkool	Pagari k/n Tuleviku kolh. Võmari end. talul Kalinal.
aa. Tamm	Tammiku kolh. end.	Kolhoosi esimehega
< Tamm	Riievõhma t.	kolhoosi esimehega
< Jalakas	Alutaguse k/n Hoovi küla	külanõukogu esimehega
< Kolm mändi	Toila k/n kaunistu kohal maantee ääres	külanõukogu esimehega
< Kreeka päiklipuud 2 tk.	Jannametsas ja Sleptsevi pargis Alutaguse k/n Narva sovhoosi maadel	
aa. Tamm <i>Kohtla-järve linna piirkond.</i>	Kohtla k/n end. mõisa park	am. Lindam

---Rändrahnud

aa. Oru lossi kivi, Toila k/n	Oru park
aa. Suur rändrahn	Alutaguse k/n Nervast 4 ka. lääne s
aa. Võrnu rahn	Mõetaguse k/n Võrnu küla
aa. Kiiukivi	Vaivara k/n Kannuka küla

1. Suurte rändrahnude külv ^utrias
Rahn

2. Rahn "Hiiekivi" *Kohtla-Liive pinnas.*

3. Rahnud Kalevipoja Viisukivid
Utria külas

Vaivara k/n
Kuremäe metskonnas Kihl, ärvel
Kohtla k/n Peeri küla

Vaivara k/n
Sinimäe sovh.
direktoriga

/V. Punt. /

Jävi Ra, conl TSN Tõitevkomitee
sekretär.